

Bátaapáti Község Önkormányzata

**FALUGONDNOKI SZOLGÁLAT
SZAKMAI PROGRAM**

**Bátaapáti
2020**

BEVEZETÉS

Bátaapáti Község Önkormányzata Képviselő-testülete – a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló az 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 60.§-a, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 39. §-a alapján – a település falugondnoki szolgálatának szakmai programját az alábbiak szerint határozza meg:

A szakmai program a Bátaapáti község közigazgatási területén a falugondnoki szolgáltatásra terjed ki.

A fenntartó Bátaapáti Község Önkormányzata (székhelye: 7164Bátaapáti, Petőfi u. 4.)

A fenntartó a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 2.§ 1) pontjában meghatározott szolgáltatási elemek közül az li.) ll.) lm.) pontokban meghatározottakat biztosítja a falugondnoki szolgálat keretén belül.

A szakmai program kialakításánál figyelembe vett jogszabályok:

- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 2012. évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről
- 9/1999. (XI.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről
- 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 7/2020. (VII.2.) önkormányzati rendelet falugondnoki szolgáltatás körébe tartozó alapellátási és egyéb szolgáltatási feladatokról

I. rész

A falugondnoki szolgáltatás célja, a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása, más intézményekkel történő együttműködés módja

1. A szolgáltatás célja

A falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás célja az aprófalvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

A falugondnoki szolgáltatás segítségével megvalósulhat Bátaapáti Község Önkormányzatának azon célja, hogy a községben élők ne szenvedjenek hátrányt az ellátásokban, minden alapellátás napi szinten elérhető legyen számukra, mint például az egészségügyi alapellátás, közlekedés, közösségi életbe való becsatlakozás.

A falugondnoki szolgálata falugondnoki szolgáltatás körébe tartozó alapellátási és egyéb szolgáltatási feladatokról szóló 7/2020. (VII.2.) önkormányzati rendelet, az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet 39. §-ában foglaltak, valamint a helyi szükségletek alapján

- közvetlen, személyes szolgáltatásokat (ezen belül alap- és kiegészítő feladatokat), valamint

- az önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatásokat végez.
- A falugondnoki szolgáltatás:
- a) szállítás,
 - b) megkeresés és
 - c) közösségi fejlesztés szolgáltatási elemet biztosít.

A falugondnoki szolgáltatás igénybevételére jogosultak köre

A településen életvitelszerűen tartózkodó lakosság, amely szociális körülményei, ezen belül kora, egészségi állapota és egyéb aktuális élethelyzete alapján alkalmilag vagy tartósan jogosulttá válik a szolgáltatás igénybevételére illetve a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott valamely ellátásra jogosult személyek. A falugondnoki szolgáltatás valamennyi eleme térítésmentes.

2. A megvalósítani kívánt program bemutatása

Bátaapáti településen az alábbi intézmények, szolgáltatások működnek:

- **A Bonyhádi Közös Önkormányzati Hivatal Bátaapáti Kirendeltségén** van lehetőség a közigazgatási szolgáltatások helyben, a településen történő igénybevételére és intézésére.
- **Posta:** A településen mobil posta jár napi rendszerességgel.
- **A háziorvos** az Orvosi Rendelőben a hét minden napján, egy és fél órában látja el tevékenységét
- **A fogorvos** az Orvosi Rendelőben heti két alkalommal (hétfőn és csütörtökön) egy órában látja el tevékenységét.
- **A védőnői szolgáltatást** hetente egy alkalommal vehetik igénybe
- **Gyógyszertár nincs** a településen.
- Völgysegi Önkormányzatok Társulása által fenntartott Bonyhádi Gondozási Központ családsegítője a településen, minden kedden fogadóórát tart helyben.
- A településen a Mórággyi Általános Iskola Bátaapáti Telephelyén folyik az általános iskolai oktatás 1-4. évfolyamig. Az óvodás korú gyermekek a Bátaapáti Óvoda és Konyha intézményébe járnak.
- A településen alapító okirattal, költségvetéssel, szakképzett munkatárssal működő művelődési ház nincs, a rendezvények színhelyéül a **Művelődési Ház és a Községi Ház szolgál.**
- Az önkormányzat a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 2/2015.(II.26.) rendelete alapján biztosítja a településen a rendszeres illetve rendkívüli települési támogatásokon kívül az étkeztetést.
- **Idősek nappali ellátása** nem megoldott a településen.
- **Egy élelmiszerbolt üzemel.**

A település infrastrukturális helyzete jónak mondható: rendelkezik ivóvíz és szennyvíz hálózattal, telefonhálózattal, gázhálózattal, kábeltelevízióval.

A településen egyesületek működnek, melyeket a települési önkormányzat illetve az önkormányzat által létrehozott Erdei Alapítvány támogat.

A fenti felsorolásból is látszik, hogy hiányzik a gyermekorvosi ellátás, idősek nappali ellátása, pénzügyintézet valamint az alapvető élelmiszereken és vegyi árun kívül egyéb termékek nem minden esetben érhetők el a településen.

Az egészségügyi szakellátást a település lakosai Bonyhádon és Szekszárdon veszik igénybe, Szekszárd megközelítése azonban sokak számára nehézségekbe ütközik, tömegközlekedéssel

elutazni, csak átszállással és várakozásokkal lehetséges, ez különösen nagy teher a kórházba tartó, beteg emberek számára.

Ezen hiányosságok kiküszöbölésére hivatott a falugondnoki szolgálat.

3. A létrejövő kapacitások

A falugondnoki szolgálattal 1 fő közalkalmazott teljes munkaidős foglalkoztatása valósul meg. A szolgáltatás ellátásához 1 db Mercedes Vito típusú kisbusz áll rendelkezésre.

4. Nyújtott szolgáltatás elemek

A fenntartó a falugondnoki szolgáltatás keretében

- a) szállítás,
- b) megkeresés és
- c) közösségi fejlesztés

szolgáltatási elemeket biztosítja.

4.1.Szállítás

Javak vagy szolgáltatások eljuttatása az igénybe vevőhöz, vagy az igénybe vevő eljuttatása a közszolgáltatások, szolgáltatások, munkavégzés, közösségi programok, családi kapcsolatok helyszínére, ha szükségleteiből adódóan mindezek más módon nem oldhatóak meg.

4.1.1 A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó alapfeladatai, nyújtott szolgáltatás elemek

4.1.1.1. Közreműködés az étkeztetésben

A feladatellátás tartalma, módja:

A falugondnok kiemelt, közvetlen alapfeladata.

Az étkeztetés keretében történhet a napi egyszeri meleg étel éthordóban történő házhoz szállítása a Bataapáti Óvoda és Konyha konyhájáról. Az ételszállítás hétköznapiokon 11.30-12.30 óráig történik.

Kapcsolódó feladat a szolgáltatást igénybe vevőkkel való beszélgetés során a további alapellátási igények felmérése. A falugondnok a további szolgáltatásokra vonatkozó igényeket írásban rögzíti és javaslatot tesz a fenntartónak azok megoldására.

Az ellátottak köre:

Azok, akik szociálisan rászorultak, illetve koruk, egészségi állapotuk miatt nem képesek gondoskodni a legalább napi egyszeri meleg étkezésről, valamint az alapvető élelmiszerek beszerzéséről.

A feladatellátás rendszeressége: naponta

Az igénybevevők várható száma: 16 fő/nap

4.1.1.2. Közreműködés a közösségi és szociális információk szolgáltatásában

A feladatellátás tartalma, módja:

A szociális biztonság megteremtéséhez és a helyi közösségi életbe való bekapcsolódáshoz szükséges információk eljuttatása a település lakói számára. A falugondnoki szolgáltatást végző feladata: a helyben vagy a legközelebbi település(ek)en elérhető szolgáltatások

igénybevételének lehetőségeire vonatkozó információforrások és információk felkutatása, és a lakosság ezek alapján történő tájékoztatása. Hirdetményeket, szórólapokat helyez ki a közterületeken, illetve szóban tájékoztatja a lakosságot az aktuális programokról és rendezvényekről. Ezzel egy időben a lakosság által megfogalmazott igényeket és észrevételeket továbbítja a polgármesternek.

Az ellátottak köre: a közösségi és szociális ellátásokra vonatkozó információkat igénylők, potenciálisan a település egésze.

A feladatellátás rendszeressége: folyamatos.

4.1.1.3. Az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása

A falugondnoki szolgáltatást végző munkájával hozzájárul a lakosok egészségi állapotának megőrzéséhez azáltal is, hogy aktívan részt vesz a betegségmegelőző tevékenységek, akciók szervezésében, tájékozódik és tájékoztatja a lakosságot a szűrővizsgálatok lehetőségéről, helyszínéről, időpontjáról.

A feladatellátás tartalma, módja:

1. Háziiorvosi rendelésre szállítás

A falugondnoki szolgáltatás egyik kiemelten fontos feladata a szolgáltatást igénylő orvosi ellátáshoz való hozzájuttatása, igény szerint a választott háziiorvosi rendelésre, szükség esetén a település közigazgatási területén kívül is. A szállítási feladatot igény szerint kell ellátni, indokolt esetben a településen belül is. A településen kívüli betegszállítás esetén alkalmazkodni kell a rendelési időkhöz és a betegek számára előírt időpontokhoz. Mivel a fertőző vagy életveszélyben lévő betegek szállítása szakszerű ellátást igényel, ezért a falugondnok ezen személyek szállítását nem végezheti, kötelessége azonban a szakszerű ellátás megszervezése, mentő, orvos hívása és közreműködhet a betegszállítás megszervezésében is.

Bátaapáti községben a háziiorvosi feladatokat vállalkozó háziorvos látja el, aki hétfőtől péntekig 1,5 órában rendel. A településen védőnői szolgálat működik hetente egy alkalommal, szerdánként. A falugondnok feladati közé tartozik az igénybe vevők ezen rendelésekre történő szállítása.

2. Egyéb egészségügyi intézménybe szállítás

A szakrendelésre történő szállítás előzetes időpont egyeztetés, orvosi beutaló alapján történik.

3. Gyógyszerkiváltás, gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása

A falugondnok a gyógyszerkiváltást, a gyógyászati segédeszközök beszerzését az ellátottak és a háziorvos szokásjoga, igénye szerint végzi. A receptek kiváltása és a gyógyszerek időben történő házhoz szállítása nagy segítség a betegeknek, a háziorvossal és gyógyszerárakkal való jó munkakapcsolat esetén zökkenőmentessé tehető. A gyógyszerek, segédeszközök kiváltására a falugondnok előleget vesz fel az ellátottól, melyet írásban dokumentálni kell. A falugondnoknak figyelni kell arra, hogy a gyógyszerek név szerint kerüljenek külön csomagolásra, és az elszámolás is pontos legyen, a vásárlást nyugtával kell igazolni. A falugondnok csak az orvos által felírt gyógyszert válthatja ki, helyettesítő gyógyszert nem.

Az ellátottak köre: betegek, mozgáskorlátozottak, kismamák, kisgyermekes családok, idősek, akik számára a közlekedés elsősorban egészségi állapotuk, életkoruk, egyéni élethelyzetük és szociális helyzetük miatt nehézséget okoz.

A feladatellátás rendszeressége: folyamatos

4.1.1.4. Az óvodáskorú, iskoláskorú gyermekek szállítása

A feladatellátás tartalma:

1. Óvodába, iskolába szállítás

A tömegközlekedés hiányosságai miatt és a gyermekek biztonságos közlekedése érdekében a falugondnoki gépjármű részt vesz a gyermekek szállításában. A gyermekszállítási feladatok egyik része a tankötelezettség megoldásában történő segítségnyújtás, másik része pedig az aprófalvakban élő gyermekek esélyegyenlőségét biztosító szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése (pld.: logopédiai és egyéb fejlesztő foglalkozások, úszásoktatás, zenetanulás, néptánc, sportolási lehetőségek, színház, bábszínház, mozi stb.). Ide tartozik a gyermekek iskolai rendezvényekre, versenyekre, ünnepségekre való szállítása is. Bábaapáti településen általános iskola működik alsó tagozattal és elérhető az óvodai nevelés is. Mindkét intézménybe a bábaapáti gyermekeken kívül Mórággyról, Mőcsényből és Bábászékről is érkeznek gyermekek, így a falugondnok az e pontban meghatározott feladatokat ezen két intézmény vonatkozásában látja el.

2. Egyéb gyerekszállítás

A gyermekek szabadidős programra, óvodán/iskolán kívüli rendezvényekre, kirándulásokra, sport tevékenységekre stb. való szállítása is a falugondnoki szolgáltatás egyik alapfeladata. A falugondnoki gépjárműnek meg kell felelni a gyermekszállítás feltételeinek, rendelkeznie kell a szükséges tárgyi – személyi feltételekkel. A közúti közlekedési szabályoknak megfelelően a gépjárművet a „gyermekszállítás” matricával kell/ lehet ellátni. Az előírások szerint gyerekülést, ülésmagasítót a fenntartónak biztosítani kell.

Az ellátottak köre: a tankötelezettségi korba tartozó óvodás, iskolás gyermekek, fiatalok.

A feladatellátás rendszeressége: folyamatos

4.1.2. A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatásokon belüli kiegészítő feladatai

4.1.2.1. A közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése

A feladatellátás tartalma, módja:

A falugondnoki szolgáltatás egyik fő célja a településen élők életminőségének javítása. Ez jelenti a helyi társadalom demokratikus működéséből fakadó élénk közéletet, civil szervezetek létét és működését, amit a falugondnoki szolgálat fenntartója támogathat. A feladat elvégzésében nagy szerepe van a falugondnoknak, aki ismeri a település lakóit és szükségleteit, élvezi bizalmukat, és könnyen aktivizálható kapcsolatrendszerrel kell rendelkeznie. E feltételek megléte esetén lehet a helyi közélet motorja, illetve a közéleti események szervezője. A feladat elvégzésében nagy szerepe van a falugondnoki szolgáltatást végzőnek, aki ismeri a település lakóit és szükségleteit, élvezi bizalmukat. Feladatainak nagy része a gépjárművel történő szállítás (helyi egyesületek, nyugdíjasok, sportolók, illetve a rendezvényekre más települések közösségei, valamint a rendezvényekkel kapcsolatos beszerzések stb.) megoldása. A feladatok más része a rendezvények szervezésével, népszerűsítésével kapcsolatos. Az önkormányzat illetve a civil szervezetek rendezvényeiről, kulturális programokról szóló szórólapokat, plakátokat eljuttatja az érintettek részére. Kérésükre a rendezvényekre el is szállítja, illetve onnan hazaszállítja.

A falugondnok tevékenysége a településen kívüli közösségi, kulturális események szervezésére is kiterjed, azoknak rendszeres szervezője lehet: falunap, színházlátogatás, nyugdíjasok kirándulása, gyógyfürdőbe, egyházi eseményekre történő szállítás.

Közreműködik a szomszédos települések civil szervezeteivel való kapcsolattartásban, együttműködik a helyi civil szervezetekkel, egyházakkal.

Az ellátottak köre: a település lakosai, közösségei.

A feladatellátás rendszeressége: alkalomszerűen

4.1.2.2. Egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása

A feladatellátás tartalma, módja:

Segítségnyújtás a lakosság hivatalos ügyeinek intézésében, amely történhet a szolgáltatást igénylők adott hivatalokba, intézményekbe történő szállításával, illetve az ügyek szolgáltatást végző által történő elintézésével. Ide tartozik a különféle ügyek elintézéséről (milyen ügyben hova kell fordulni, hol, milyen dokumentumokat kell beszerezni ill. benyújtani) való tájékozódás és tájékoztatás is.

A falugondnoki szolgáltatást végző munkája során köteles a lakosságot érintő gondokat az önkormányzat felé tolmácsolni, valamint az önkormányzat intézkedéseit a lakossággal megismertetni, és a visszajelzéseket továbbítani. Feladatellátása során rendszeres kapcsolatban van a lakossággal, problémáikat, kéréseiket meghallgatja.

Az önkormányzati munkát segíti a hivatal leveleinek, szórólapjainak kézbesítésével, a hirdetések hirdetőtáblára történő kihelyezésével.

Az ellátottak köre: a település lakosai, közösségei.

A feladatellátás rendszeressége: alkalomszerűen, igény szerint.

4.1.2.3. Közreműködés az egyéb alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésben

A feladatellátás tartalma, módja:

A falugondnoki szolgáltatást végző fontos feladata a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott szociális alapszolgáltatások, valamint a gyermekjóléti szolgálat igénybevételéhez nyújtott segítség, az ezen intézményekkel, szakemberekkel való folyamatos kapcsolattartás, igény esetén a szakemberek szállítása.

A falugondnoki szolgáltatást végző munkája során folyamatosan figyelemmel kíséri a lakosságot, és különösen a veszélyeztetett családok életkörülményeit. Észlelnie kell a veszélyhelyzeteket, a különböző szenvedélybetegségeket (alkohol, drog stb.). Különös figyelemmel kell lennie a gyermekek helyzetére, az esetleges gyermekbántalmazásra, a családon belüli erőszakra. Amennyiben gyermek veszélyeztetettséget észlel jelzési kötelezettségének eleget téve elősegíti a szükséges, prevenciós intézkedéseket (megelőzés, kríziskezelés), segíti a hivatalos ügyek intézését.

A falugondnok részt vesz a veszélyhelyzetek elhárítását célzó intézkedésekben (otthonba szállítás, gyermekjóléti szolgálattal való együttműködés, a krízishelyzetben lévő családok szakemberekkel történő látogatása).

Figyelemmel kíséri a magányosan élőket, esetleges egészségromlásukról tájékoztatja a háziorvost. Amennyiben azt tapasztalja, hogy önmagukról saját háztartásukban már segítséggel sem képesek gondoskodni, megteszi a szükséges lépéseket. A magatehetetlen személyek esetében gondoskodik a hozzátartozók értesítéséről, a kórházba vagy otthonba került egyedülálló falusi lakosokat látogatja.

A szállítási szolgáltatás a rászorult lakosok, hozzátartozóik jelzése alapján vehető igénybe.

Az ellátottak köre: a településen élő szociális, egészségügyi és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok.

A feladatellátás rendszeressége: folyamatos

4.1.2.4. Egyéb lakossági szolgáltatások biztosításában való közreműködés

A feladatellátás tartalma, módja:

Olyan feladatok tartoznak ide, amelyek közvetlenül egyik korábban felsorolt feladathoz sem tartoznak:

Napi beszerzések: a mindennapi megélhetéshez szükséges áruk (pl. alapvető élelmiszerek beszerzése és házhoz szállítása)

Nagybevásárlás: az igénybevevők bevásárlóközpontokba való eljuttatásával vagy – megbízásuk alapján – a falugondnoki szolgáltatást végző által történő nagyobb tételben történő egyidejű beszerzések, melyek egyik célja az ellátottak korlátozott anyagi lehetőségeinek kímélése a nagybani bevásárlással elérhető megtakarítással.

Tartós fogyasztási cikkek, háztartási és mezőgazdasági kisgépek szervizbe szállítása.

A falugondnoki szolgálat egyik legfontosabb célcsoportja az időskorúak köre, a számukra nyújtott szolgáltatások elsőbbséget élveznek. Cél, hogy megkapják azon segítő szolgáltatásokat, amelyek révén minél hosszabb ideig otthonukban, megszokott lakókörnyezetükben élhessenek, és – egészségi állapotuk függvényében – legyen lehetőségük a helyi köz- és kulturális életben, programokban is – aktívan részt venni. A falugondnoki szolgálat biztosítja számukra a hozzátartozóik kórházi látogatását, illetve lehetővé teszi kapcsolattartásukat a környéken működő szociális intézményekkel.

Az ellátottak köre: azok a rászorultak, akik a fenti szolgáltatásokat igénylik, s azok teljesítéséről más módon nem tudnak gondoskodni, illetve az számukra aránytalan terhet jelentene.

A feladatellátás rendszeressége: alkalomszerűen, igény szerint

4.1.3 A falugondnoki szolgálat által nyújtott közvetett – az önkormányzati feladatok megoldását segítő – szolgáltatások

A falugondnoki szolgáltatást végző – amennyiben ez nem a személyes segítségnyújtás rovására történik - közreműködhet azon önkormányzati feladatok megoldásában is, amelyeknek ugyancsak célja a falu lakosságának minél jobb ellátása, de amely feladatokat nem személyesen és közvetlenül az egyes rászorulóknak, igénybevevők számára végzi. Ilyen feladatok lehetnek:

- önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére,
- a szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása.

A szolgáltatást igénybe vevők köre: a települési önkormányzat.

A feladatellátás rendszeressége: folyamatos

4.2. Megkeresés

Megkeresés: szociális problémák által érintett vagy veszélyeztetett azon egyének közvetlen illetve közvetett módon történő elérése vagy felkutatása (a releváns szolgáltatásokhoz való hozzájutás céljából), akik vélhetően jogosultak egy adott szolgáltatásra, de azt bármilyen okból elérni nem tudják. Ismerje meg a környezetében lévő szociális és egyéb szolgáltatásokat, annak érdekében, hogy szükség esetén tudjon hová fordulni, valamint az ellátott számára információt nyújtani, az őt érintő szolgáltatással kapcsolatban.

4.2.1. A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó alapfeladatai

4.2.1.1.. Közreműködés az étkeztetésben

A falugondnok szállításon kívüli feladata a településen élő lakosokkal való beszélgetés során a további étkezési igények felmérése és továbbítása a fenntartó felé, illetve a megszervezésében való közreműködés.

4.2.1.2. Közreműködés a házi segítségnyújtás biztosításában

A falugondnok napi szinten figyelemmel kíséri az idős, egészségi állapotukban korlátozott, főleg egyedül élő embereket. Szükség szerint jelzéssel él a megfelelő szakma képviselője felé (családsegítő, házigondozó), amennyiben azt tapasztalja, hogy önmagukról saját háztartásukban is már csak segítséggel képesek gondoskodni. A folyamatos, permanens ellátást, gondozást igénylő személyek esetében gondoskodik a hozzátartozók értesítéséről, ennek hiányában a fenntartó segítségével eljár az ellátott személy intézményi elhelyezésében.

4.2.1.3. Az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás segítése

A falugondnok a sokrétű munkájának köszönhetően napi szinten kapcsolatban van a település lakosaival, így lehetősége van figyelemmel kísérni az egyedül élőket, főként az idős embereket.

Abban az esetben, ha valakinek az egészségi állapotában olyan mértékű romlás következik be, amit már ő maga nem tud, vagy egyéb okok miatt képtelen szakembernek jelezni, azt a falugondnok teszi meg, és tájékoztatja a háziorvost. Prevenációs célzattal segíti a település lakosait egészségi állapotuk megőrzését azzal, hogy részt vesz a szűrővizsgálatok szervezésében, és tájékoztatja a lakosságot a lehetőségekről.

4.2.1.4. Közreműködés a közösségi és szociális információk szolgáltatásában

A falugondnok a helyi közösségi élet főszereplője, aki nemcsak szállítási, de szervezési, lebonyolító funkciót is ellát. A közösségi programokon aktívan részt vesz, aktivizál, bevon. Ehhez felméri a lakosok szükségleteit, igényeit, összegez, továbbítja a fenntartó felé, majd a szükséges információkat eljuttatja a település lakói számára.

A falugondnok további feladata: a helyben vagy a közigazgatási területen működő szociális ellátórendszer szolgáltatásainak igénybevételeire vonatkozó információk felkutatása, erről a lakosság tájékoztatása.

Lakossági fórumokon ajánlja a szolgáltatást, települési támogatási kérelmek kiszállítása, hatósághoz történő továbbítása, megállapított támogatások kiosztásában, kiszállításában való közreműködés.

4.2.1.5. Közreműködés az egyéb alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésben

A falugondnok a mindennapi munkája során folyamatosan figyelemmel kíséri és észleli a veszélyeztetett családok, egyének életkörülményeit. Észleli a veszélyhelyzeteket, a különböző szenvedélybetegségeket, függőségeket (alkohol, drog stb.), különös tekintettel a gyermekek helyzetére, az esetleges gyermekbántalmazásra, a családon belüli erőszakra. Amennyiben gyermek veszélyeztetettséget észlel jelzési kötelezettségének eleget téve elősegíti a szükséges, preventív intézkedéseket (megelőzés, kríziskezelés), segíti a hivatalos ügyek intézését.

4.3. Községi fejlesztés

Közösségi fejlesztés: egy településrész, település vagy térség lakosságát érintő integrációs szemléletű, bátorító- ösztönző, informáló, kapcsolatszervező tevékenység, amely különböző célcsoportokra vonatkozó speciális igényeket tár fel, szolgáltatásokat kezdeményez, közösségi

együtműködéseket valósít meg. A településen élők által jelzett információk közvetítése a fenntartó felé. A rendezvények szervezése, lebonyolítása, a település fejlesztési igényeinek felmérése, a településen észlelt hiányosságok, problémák jelentése a fenntartó önkormányzat felé (fünyírás szükségessége, úthibák javításának szükségessége, jelzőtáblák hiányának jelzése, károk felmérése, jelentése).

4.3.1. A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó kiegészítő feladatai

A falugondnok egyik fő feladata lehet a település közösségi életének fellendítése, fenntartása. Személyiségével hat a közösségre, a településen élők számára minta, példakép lehet, mely nagymértékben meghatározza a közös programok minőségét, gyakoriságát.

Minden korosztály számára hasznos, értékes, maradandó kulturális, sport és szabadidős programokat szervez, mint pl. színház, mozi, nyugdíjas találkozó, elszármazottak találkozója, más település programjain való részvétel stb. A településen működő civil szervezetek programjaival kapcsolatos szállítási feladatok szintén a falugondnok feladatkörébe tartoznak.

4.4. Önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatások

4.4.1. Önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére

A fenntartó által meghatározott közösségi programokról való tájékoztatás a lakosság részére, írásos anyagok, szórólapok kiosztása, helyi hirdetőtáblán való kihelyezése, ösztönzés a programokon való részvételre. Közfoglalkoztatási programokhoz szükséges eszközök, anyagok beszerzése, szállítása (üzemanyag, alkatrész, szerszámok stb.)

A feladatellátás módja: a fenntartó utasításai alapján, összehangolva a falugondnoki szolgáltatás személyes szolgáltatást jelentő alapfeladataival.

A feladatellátás rendszeressége: folyamatos

4.5. A falugondnoki szolgálat által nyújtott egyéb szolgáltatások

A falugondnoki szolgálat részét képezi annak a közlekedési rendszernek, amelynek révén a helyi lakosság általános szükségleteinek kielégítését az emberek szállításával segíti. A falugondnoki szolgálat közreműködik a településen élők tömegközlekedéshez való hozzájutásában, a távolsági buszokra, kiránduló buszokra, vonatra egyaránt.

A szolgáltatást igénybe vevő: a település rászorult lakosai, akik számára a közlekedés más módon történő megoldása aránytalanul nagy terhet jelentene.

A feladatellátás rendszeressége: alkalomszerű

5. Más intézményekkel történő együttműködés módja

A falugondnok munkája során együttműködik Bátaapáti Község Önkormányzatával (7164 Bátaapáti, Petőfi utca 4.), a kapcsolattartás napi rendszerességű, elsősorban személyesen a polgármester útján történik. A hivatal segítséget nyújt az adminisztrációs feladatok ellátásában, a működéshez szükséges engedélyek beszerzésében, a gazdasági feladatok ellátásában, a falugondnok képzésének szervezésében, ellenőrzések lebonyolításában.

A falugondnok együttműködik a Bonyhádi Gondozási Központtal (7150 Bonyhád, Perczel Mór utca 29.). Elsődlegesen jelzi a lakosság körében (idősek, gyermekek, krízis helyzetben lévők) felmerülő problémákat a családsegítő szakembereknek. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 64. § (2) bekezdése alapján a falugondnok, mint szociális szolgáltató a családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet

észlelő jelzőrendszer tagja köteles jelezni a családsegítő részére, ha segítségre szoruló családról, személyről szerez tudomást.

Együttműködik a Bábaapáti Óvoda és Konyha konyhájával (7164 Bábaapáti, Húvösvölgy utca 2.) az étkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés feladatának ellátásában. Ezen belül az étel kiszállításában, az igények felmérésében, a nyilvántartások vezetésében, a térítési díjak beszedésében, a számlák ellátottak részére történő eljuttatásában. A kapcsolattartás napi rendszerességű, személyesen történik.

A falugondnok együttműködik a Bábaapáti Óvoda és Konyha valamint a Mórággyi Általános Iskola Bábaapáti Telephelye (7164 Bábaapáti, Petőfi utca 6.) intézményével az óvodai nevelési és oktatási feladatok ellátásában, elsősorban a gyerekszállítási feladatok végrehajtásában. A kapcsolattartás napi rendszerességű, személyesen történik.

Együttműködik a Bonyhádi Rendőrséggel (7150 Bonyhád, Kossuth Lajos utca 1-3.) a településen élők biztonságának növelése érdekében, a bűncselekmények megelőzésében, mentési munkálatok megszervezésében.

A háziorvossal (Orvosi Rendelő 7164 Bábaapáti, Petőfi utca 15.) való kapcsolattartás hetente személyesen történik.

A védőnői (Orvosi Rendelő 7164 Bábaapáti, Petőfi utca 15.) szolgálattal a kapcsolattartás alkalmasszerű, telefonon vagy személyesen történik.

A fenntartó és a falugondnok együttműködik a Falu és Tanyagondnokok Tolna Megyei Egyesületével (7173 Zomba, Rákóczi utca 80.).

Az együttműködő felek kölcsönösen tájékoztatják egymást a falugondnoki szolgálat szolgáltatásába bevonandó, illetve a már szolgáltatásban részesülő személyekről.

II. rész

Az ellátandó célcsoport megnevezése, a település lakossági szükségleteinek bemutatása

Bábaapáti község a Dél-dunántúli régióban, Tolna megyében helyezkedik el, a Bonyhádi Járásban. A hozzá legközelebb eső város Bonyhád, mely 15 km távolságot jelent. A község vasúti megállóval nem rendelkezik, a zsáktelepülés jellege miatt az autóbusz közlekedés nem megfelelő. A település állandó lakosainak száma 2020. január 1-én 410 fő.

A település lakosságának életkor szerinti megoszlása

Életkor	Fő
0-18 év	78
19-65 év	283
66-	49
Összesen	410

A településen élők 12 %-a 65 év feletti, elsődlegesen ők képezik a falugondnoki szolgáltatás célcsoportját. Mellettük a másik kiemelt cél a településen élő gyermekek segítése, akik az összlakosság 19 %-át teszik ki.

A településen helyben az alábbi intézmények, szolgáltatások működnek: **Bonyhádi Közös Önkormányzati Hivatal Bábaapáti Kirendeltsége, háziorvos, fogorvos, védőnő, óvoda, általános iskola 1-4. évfolyamig, Művelődési Ház, Közösségi Ház, könyvtár, élelmiszerbolt.**

A település infrastrukturális helyzete jónak mondható: rendelkezik ivóvíz és szennyvíz hálózattal, internet- és telefonhálózattal, gázhálózattal, kábeltelevízióval.

A településen hiányzik a gyermekorvosi rendelő, gyógyszertár, idősek nappali ellátása, egyéb iparcikküzlet, pénzintézet, piac. Az egészségügyi szakellátást Bonyhádon és Szekszárdon vehetik igénybe a település lakói.

Az orvosi ügyelet Bonyhádon működik a Völgységi Önkormányzatok Társulása keretében. A családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a Bonyhádi Gondozási Központ Család és Gyermekjóléti Központja, Család és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

A községben a Művelődési Ház ad otthont az óvodai, iskolai, önkormányzati rendezvényeknek valamint a civil szervezetek rendezvényeinek.

A településen a megyei könyvtár irányításával könyvtári szolgáltatás működik. A közigazgatási szolgáltatást helyben igénybe lehet venni a Bonyhádi Közös Önkormányzati Hivatal Bataapáti Kirendeltségén.

III. rész

Az ellátás igénybevételének módja

A település lakossága a helyben szokásos tájékoztatási módokat (hirdetőtábla, honlap, szórólap) szerint értesül a szolgáltatás igénybevételének lehetőségéről. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások, így a falugondnoki szolgáltatás igénybe vétele is önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik.

A lakosok valamely falugondnoki szolgáltatás iránti igényeiket a polgármesternél vagy a szolgáltatást végzőnél személyesen, írásban vagy telefonon jelezhetik.

A falugondnoki szolgáltatásra igényt tartó személy a településen belüli szolgáltatási igényét minimum 2 munkanappal előbb bejelentheti és egyeztetheti, a településen kívüli szolgáltatási igényét pedig 3 munkanappal előbb kell bejelentenie és leegyeztetnie. A feladatellátás egyrészt a bejelentés sorrendjétől, másrészt a bejelentett probléma fontosságától függ.

A falugondnoki szolgáltatás során az igények teljesítésének mérlegelésekor ügyelni kell arra, hogy az időben is rendszeres, közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó alapellátási feladatok nem sérülhetnek, valamint a gazdaságosság szempontjának figyelembe vételével kell dönteni.

Az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 39. § (3) bekezdésében meghatározott, közvetett szolgáltatásnak minősülő feladatok a szolgáltatásnyújtás 50 %-át tehetik ki.

A falugondnoki szolgáltatást az önkormányzat ingyenesen biztosítja.

IV. rész

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

Általános, közvetett tájékoztatás:

A falugondnoki szolgáltatásokról szóló általános tájékoztatást a helyben szokásos módon kell közzétenni:

- az önkormányzat hirdetőtábláján elhelyezett hirdetményben
- az önkormányzat honlapján (www.bataapati.hu)
- az önkormányzat által üzemeltetett Képújságon keresztül

Eseti, közvetlen tájékoztatást nyújtanak:

- a falugondnok (munkaidejében személyesen és mobiltelefonon)
- a hivatal dolgozói (ügyfélfogadási időben személyesen és telefonon, azon túl írásban)
- a polgármester (félfogadási idejében személyesen)

A falugondnoki szolgáltatások közzétételének módja:

A falugondnoki szolgáltatásokról szóló tájékoztatást a helyben szokásos módon kell közzétenni:

- hirdetményben a község hirdetőtábláin,
- helyi rendezvényeken: közmeghallgatás,
- személyesen, előszóban: a polgármester, a szolgáltatást végző, illetve a képviselő-testület tagjai, valamint a hivatali dolgozók útján.

A falugondnoki szolgáltatással kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség

A szolgáltatásokkal, és a felmerülő problémákkal kapcsolatban tájékoztatást a polgármester, valamint munkaidejében a falugondnoki szolgáltatást végző, illetve a polgármesteri hivatal dolgozói adnak. A tájékoztatás alapja a szakmai program, illetve a falugondnoki szolgálatról szóló helyi rendelet.

A kapcsolattartás lehetséges módjai

Személyesen: a falugondnoki szolgálattal való kapcsolattartásra az esetek többségében az igénybevételekor kerül sor. Az igénybevétel dokumentálása az adott szolgáltatás elvégzésének elismerését igazoló szolgáltatásnaplónak az igénybevevő részéről történő aláírásával történhet.

Írásban: rendszeres ellátási igényét, észrevételeit és esetleges panaszait az ellátottak írásban is jelezhetik a szolgáltatást végzőnek.

Telefonon: a falugondnok számára biztosítani kell a telefonon történő mobil elérhetőséget, hogy az igénybevevők távollétében is jelezni tudják számára szükségleteiket.

V. rész

Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az ellátottak jogainak biztosítása a falugondnoki szolgálat működése során

A falugondnoki szolgáltatást igénybe vevőnek joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotának megfelelő, és a szolgáltatás által nyújtható teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.

A szociális szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét be kell tartani.

A szolgáltatást végző a falugondnoki szolgálat által biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybe vevőket megillető alkotmányos alapjogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel az élethez, emberi méltósághoz, a testi épséghez, valamint a testi-lelki egészséghez való jogra.

A falugondnoki szolgáltatás adott időpontban történő igénybevételének indokoltságát a szolgáltatást végző, illetve a polgármester az igénylő adott élethelyzete, rászorultsága alapján állapítja meg. A falugondnoki szolgálat az ellátottak élethelyzetükből adódó szükségleteit köteles kielégíteni.

Az ellátást igénybe vevőnek joga van a falugondnoki szolgáltatás működésével kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez.

Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem, különös tekintettel, az egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival, szociális helyzetével kapcsolatos információkra.

Panasztételi eljárás: Panasszal a polgármester felé írásban beadott kérelemmel lehet fordulni. A panaszt a polgármester 5 munkanapon belül köteles elbírálni és írásban megválaszolni. Amennyiben a falugondnoki szolgáltatás igénylője a választ nem tartja kielégítőnek, az ellátottjogi képviselő útján érvényesítheti jogait.

A területileg illetékes ellátottjogi képviselő neve, elérhetősége az önkormányzati hivatal épületében olvasható nyomtatásban kötelezően kifüggesztésre kerül.

A falugondnoki szolgáltatást végző jogai

A falugondnoki szolgáltatást végző, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott munkavállaló számára biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapja, tiszteletben tartásuk emberi méltóságát és személyiségi jogait, munkáját elismerjék, valamint a fenntartó megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számára.

A falugondnoki szolgáltatást végző személy által ellátandó feladatokat munkaköri leírás tartalmazza.

Az ellátást biztosító személy határozatlan idejű, teljes munkaidős közalkalmazotti jogviszonyban látja el feladatát, így a rá vonatkozó munkajogi szabályokat (különösen: pálya előmenetel, illetmény, pótlékok, túlmunka) a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. Törvény (Kjt.) tartalmazza. A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. Törvényben foglaltakat a Kjt.-ben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

VI. rész

Egyéb – a falugondnoki szolgáltatás fenntartásával kapcsolatos – előírások

Személyi feltételek

Az önkormányzat a falugondnoki szolgálat ellátásához megfelelő kategóriájú jogosítvánnyal rendelkező 1 fő közalkalmazottat alkalmaz.

A közalkalmazott munkaköre: falugondnok, közvetlen felettese a polgármester.

A falugondnok köteles elvégezni a fenntartó által finanszírozott, munkakör betöltéséhez szükséges falugondnoki alapképzést.

A falugondnoki szolgáltatást végző köteles a munkáltató által támogatott kötelező továbbképzéseken részt venni.

A falugondnoki szolgáltatást végző számára lehetőséget kell biztosítani – a feladatellátáshoz szükséges – közösségi összejöveteleken való részvételre, a szakmai szervezetekkel és más intézményekkel történő kapcsolattartásra. A falugondnoki szolgáltatást végző köteles a szociális szolgáltatást végző munkatársakra vonatkozó etikai szabályokat betartani.

A falugondnoki szolgáltatást végző köteles minden munkanapon, illetve a munkaidőn túli munkába rendelés esetén az előírt időben munkára jelentkezni munkavégzésre alkalmas állapotban.

A falugondnoki szolgáltatást végző esetleges egészségügyi, fiziológiai állapotváltozását köteles munkáltatójának mielőbb jelenteni, hogy helyettesítése megoldható legyen. Ez különösen vonatkozik a gépjárművezetés alóli felmentésre, amennyiben esetleg más feladatok ellátásában az említett problémák miatt nem akadályozott.

Helyettesítés

A falugondnok helyettesítését elsődlegesen helyettes falugondnok megbízási szerződés keretében történő alkalmazásával kell megoldani.

Tárgyi feltételek

Az önkormányzat a falugondnoki szolgáltatást a saját tulajdonát képező LHP-699 forgalmi rendszámú Mercedes Vito típusú kisbusszal látja el. A gépjárművet zárt helyen (7164Bátaapáti, Fő u. 2.) kell tárolni. A falugondnoki szolgáltatást végző köteles a gépjárművet használat után minden nap ezen a helyen leállítani. A falugondnoki szolgáltatást végző köteles a gépkocsit rendben, tisztán tartani, a szervizigényt figyelemmel kíséni (km-óraállás).

A falugondnoki szolgáltatást végző tevékenységének, a szolgáltatások igénybevételének dokumentálására az előírt és erre a célra rendszeresített formanyomtatványt használja.

A falugondnok jogosult a szolgáltatással kapcsolatos iratokba betekinteni és a falugondnoki gépjármű mellett a feladatellátásához szükséges egyéb, a szolgáltatást fenntartó rendelkezésére álló eszközöket is használni (számítógép, internet, telefon stb).

A falugondnok tevékenységét a Szociális Ágazati Portálon közzétett tevékenységnaplóban kell dokumentálni. A szolgáltatáshoz használt gépjármű menetlevelén fel kell tüntetni, hogy a gépjárművet a falugondnoki szolgálat ellátáshoz veszik igénybe.

VIII. rész

Összegzés –várható eredmények

A falugondnoki szolgáltatás által csökkenthetőek a kistélepuségi jellegből adódó hátrányok. A szolgáltatás keretében megvalósuló, szinte mindenre kiterjedő segítségnyújtás, a lakossággal való bizalmi viszony kialakulása és erősítése hatékonyan és magasabb színvonalon működteti a szociális ellátórendszert.

Különösen és kiemelten a nyugdíjasok és a rászorulóknak igénylik a szolgáltatást, hiszen néhány egyedül élő, idős személy számára szinte az egyetlen kapcsolatot jelenti a külvilággal.

Az egészségügyi ellátás tekintetében jelentkező gondokat is hatékonyan orvosolja a falugondnoki szolgáltatás. A betegek orvoshoz szállításával és gyógyszereik beszerzésével olyan egészségügyi alapeladat ellátáshoz nyújt segítséget a szolgáltatás, amelyet jelenleg esetleg csak nagy nehézségek árán, kisebb-nagyobb költségráfordítással tudnak igénybe venni. E tekintetben az elsősorban az idős, krónikus betegségekkel küzdő személyek számára jelentkezik pozitív hatás, de akut betegségek esetén is a szolgáltatás lehetősége mindenki számára előnyös.

A gépjármű használatával lehetővé válik, hogy szorosabb társadalmi és szakmai kapcsolat alakuljon ki a környező településeken működő szociális alap és szakosított ellátást nyújtó intézményekkel.

A kereskedelmi ellátás alacsony színvonala miatt a nagyobb bevásárlások a gépjárművel nem rendelkezők számára szinte kivitelezhetetlenek, a gépjármű működtetésével lehetővé válik, hogy a kisnyugdíjasok, illetve az alacsony jövedelműek időszakonként az olcsó árucikkeket a nagyobb városokban szerezzék be.

Összességében tehát megállapítható, hogy a falugondnoki szolgáltatás működtetése a lakosság számára hasznos és szükséges szolgáltatásokat láthat el: az óvodás korúaktól egészen a nyugdíjas rétegig, szinte a lakosság minden korosztályát érintve, segítséget nyújthat az oktatási, kulturális, egészségügyi és kommunális stb. feladatok megoldásában egyaránt.

Záradék:

Bátaapáti Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 71/2020.(VII.01.) számú határozatával a szakmai programot elfogadta.

Bátaapáti, 2020. július 2.

Krachun Szilárd
polgármester

